

2.7 Overige weefsels en cellen

2.7.1 Achtergrond

Onder de categorie 'overige weefsels en cellen' worden een aantal weefsel- en celsoorten geschaard, namelijk: amnion (vruchtvlies), eilandjes van Langerhans, navelstrengweefsel, adipeus weefsel, erythrocyten en leukocyten.

Het amnion is één van de foetale vruchtvliezen en wordt gebruikt voor verschillende toepassingen in de oogheelkunde en als verband op chronische ulcera op benen, op verbrande huid en op huidwonden.

Uit donor-alvelesklieren kunnen de eilandjes van Langerhans (bèta-cellen) geprepareerd worden. Deze eilandjes worden vervolgens ingespoten in de lever van een diabetes patiënt, waar de bèta-cellen insuline gaan aanmaken. In Nederland gebeurt dit momenteel alleen bij patiënten met diabetes type 1 met ernstige complicaties.

Navelstrengweefsel werd in Nederland in één instelling bewerkt en opgeslagen. In 2012 heeft geen bewerking of distributie plaatsgevonden. Navelstrengweefsel bevat mesenchymale stamcellen die mogelijk gebruikt kunnen worden voor autologe toepassing.

Adipeus weefsel (vetweefsel) wordt soms gebruikt bij plastische en cosmetische chirurgie en als bron van (multipotente) stamcellen, vooralsnog in experimentele toepassingen.

Autologe erythrocyten en leukocyten worden in Nederland in één erkende weefselinstelling radioactief gelabeld en gebruikt voor diagnostiek. Tevens worden granulocyten (polymorfonucleaire leukocyten) getransplanteerd als aanvullende therapie bij patiënten met sepsis ten gevolge van ernstige beenmerginsufficiëntie. Voor granulocytendonatie worden donoren voorbehandeld met granulocyt-colonie vormende groeifactoren (G-CSF); meestal betreft dit familieleden of bekenden van de patiënt. Voor onverwante bloed/stamceldonoren is granulocyten donatie nog niet toegestaan omdat het een experimentele therapie betreft.

2.7.2 Bewerking, distributie en toepassing

In de onderstaande tabellen 34 en 35 worden het aantal bewerkte, gedistribueerde en toegepaste eenheden overige weefsels en cellen weergegeven.

Tabel 34. Bewerking en distributie van overige weefsels en cellen in 2012

Type	Instellingen	Bewerkt	Gedistribueerd			Totaal gedistribueerd	
			Eenheid	In NL	In EU		Buiten EU
Amnion	1	1	Per verpakking	70	21	0	91
Eilandjes van Langerhans	1	80	Per transplantaat	9	0	0	9
Adipeus weefsel	1	89	Per transplantaat	0	74	0	74
Erythrocyten	1	78	Per zak	77	0	0	77
Leukocyten	2	157	Per zak	130	10	6	146

Tabel 35. Toepassing van overige weefsels en cellen in 2012

Type	Ziekenhuizen/ klinieken	Ontvangers	Transplantaten			Totaal transplantaten	
			Eenheid	Uit NL	Uit EU		Buiten EU
Amnion	3	31	Per verpakking	31	0	0	31
Eilandjes van Langerhans	1	8	Per implantaat	9	0	0	9
Adipeus weefsel	0	0	Per implantaat	0	0	0	0
Erythrocyten	0	0	Per zak	0	0	0	0
Leukocyten	0	0	Per zak	0	0	0	0

2.7.3 Meldingen

In 2012 is één melding van een ernstig voorval ontvangen in de categorie 'overig incident'. Het betreft een voorval met granulocyten waarbij een communicatiefout heeft geleid tot verloren gaan van het product. Er zijn geen meldingen ontvangen die betrekking hadden op amnion, Eilandjes van Langerhans, navelstreng- en adipeus weefsel. Door de jaren heen is over overige cellen alleen dit voorval aan TRIP gemeld (in 2012), dat als ernstig is beoordeeld.